

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

83. PLENÁRIS ÜLÉS, 2010. FEBRUÁR 9–10.

A Régiók Bizottsága véleménye – Az önkéntesség európai éve (2011)

(2010/C 175/10)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy 2011-et az önkéntesség európai évévé nyilvánítsák, és támogatja az Európai Bizottság elemzését az önkéntesség által az európai társadalomnak nyújtott sokoldalú hozzájárulásról, valamint a szektor előtt álló kihívásokról és az azzal kapcsolatos politikai követelményekről;
- kiemeli, hogy a helyi önkormányzatok és a régiók fontos szerepet töltenek be az önkéntes tevékenység népszerűsítésében, továbbfejlesztésében és támogatásában, aminek bizonyítéka az ezeken a szinteken közvetlenül lehetővé tett önkéntes tevékenység mennyisége. Üdvözli, hogy a javaslattervezet felismeri a helyi és regionális önkormányzatok szerepét;
- úgy véli, hogy a 2011-es évnek az önkéntesség európai évévé történő kinevezésének támaszkodnia kellene egyes 2010-ben, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai évében végzett tevékenységekre, tekintettel az önkéntesség ezen a területen betöltött szerepére. Javasolja ezenkívül, hogy az európai év támogasson az ENSZ által szervezett „Önkéntesek nemzetközi éve” tizedik évfordulóját kiegészítő intézkedéseket;
- állást foglal továbbá amellet, hogy az önkéntesség 2011-ben tartott európai évének eredményeit használják fel a megfelelő jövőbeni európai évekhez – például az aktív öregedés (2012), valamint a 2013-ra javasolt polgárság európai évéhez – kapcsolódó tevékenységek tervezésében és végrehajtásában;
- hangsúlyozza, hogy az önkéntesség európai évét fel kell használni arra, hogy javítsuk az önkéntesség feltételeit az Európai Unióban, különös tekintettel a megfelelő forrásokkal ellátott, hatékony és látható infrastruktúra biztosítására, amely megkönnyíti a nyilvánosság hozzáférését az önkéntességi lehetőségekhez;

Előadó:	Declan McDonnell (IE/ALDE), Galway város polgármestere, West régió helyhatóságának tagja
Referenciaszöveg:	Javaslat tanácsi határozatra az önkéntesség európai évéről (2011) COM(2009) 254 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- üdvözlí az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy 2011-et az önkéntesség európai évévé nyilvánítsák, és támogatja az Európai Bizottság elemzését az önkéntesség által az európai társadalomnak nyújtott sokoldalú hozzájárulásról, valamint a szektor előtt álló kihívásokról és az azzal kapcsolatos politikai követelményekről;
- örömmel fogadja, hogy az Európai Bizottság elismeri, hogy az önkéntes tevékenység helyi, regionális, nemzeti és uniós szinten is az aktív polgárság sarokköve. Sokak számára az önkéntes tevékenységben testesül meg a társadalmi kohézió és a társadalmi tőke fogalma, és ez jelenti – legtisztább formájában – az „aktív” polgárságot;
- kiemeli, hogy a helyi önkormányzatok és a régiók fontos szerepet töltenek be az önkéntes tevékenység népszerűsítésében, továbbfejlesztésében és támogatásában, aminek bizonyítéka az ezeken a szinteken közvetlenül lehetővé tett önkéntes tevékenység mennyisége. Üdvözlí, hogy a javaslattervezet felismeri a helyi és regionális önkormányzatok szerepét;
- üdvözlí, hogy az Európai Bizottság megérti az önkéntes tevékenység fontosságát a foglalkoztathatóság és az egész életen át tartó tanulás terén. Amellett, hogy annak a gazdasági válság miatt jelenleg is kiemelt jelentősége van, a gazdasági jólét időszakában is igen fontos a társadalmi kohézió előmozdításának eszközeként;
- rámutat az önkéntes tevékenység által a helyi, regionális, nemzeti és uniós gazdasághoz tett hozzájárulásra, és arra, hogy az fontos tényező a beruházások és a munkahelyteremtés terén. Úgy véli, hogy a 2011-es európai év lehetőséget biztosít arra, hogy elmélyültebben elgondolkozzunk erről a hozzájárulásról az európai foglalkoztatási és növekedési (lisszaboni) stratégia megújításának, valamint a nemzeti reformprogramok folyamatának kontextusában;
- kiemeli ugyanakkor, hogy az önkéntességet semmilyen körülmények között nem szabad a fizetett munkaerő helyettesítésére alkalmazni; a hatóságoknak illetékességi körükön belül garantálniuk kell, hogy sem ők, sem szerződéses partnereik nem folytatnak ilyen gyakorlatot;
- elfogadja, hogy a 2011-es évet a javaslattervezet elkészítéséhez felhasznált jogalap értelmében átnevezzék „az aktív polgárságot előmozdító önkéntes tevékenységek európai évének”. Úgy véli azonban, hogy az eredeti elnevezést meg kell tartani a nyilvánosság felé használt címként, hogy könnyebben megvalósulhasson az európai év támogatása, elismerése és megértése, és ne híguljon fel központi témája, az önkéntesség;
- javasolja továbbá, hogy kerüljék el a jogalappal kapcsolatos hosszadalmas vitákat, és minél előbb határozzanak a javaslat véglegesítéséről, hogy elegendő idő maradjon a 2010-ben elvégzendő előkészítő tevékenységekre;
- elismeri, hogy az önkéntesség az aktív polgárság és demokrácia kulcsfontosságú dimenziója, de kiemeli, hogy ez csupán az egyik oldal, és hogy az európai évnek népszerűsíteni kell az önkéntes tevékenység által az európai társadalom számára nyújtott széles körű hozzájárulást is;

Az európai év jogalapja és megnevezése

Jobb szinergiák az európai évek között

- úgy véli, hogy a 2011-es évnek az önkéntesség európai évévé történő kinevezésének támaszkodnia kellene egyes 2010-ben, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai évében végzett tevékenységekre, tekintettel az önkéntesség ezen a területen betöltött szerepére. Javasolja ezenkívül, hogy az európai év támogasson az ENSZ által szervezett „Önkéntesek nemzetközi éve” tizedik évfordulóját kiegészítő intézkedéseket;
- állást foglal továbbá amellett, hogy az önkéntesség 2011-ben tartott európai évének eredményeit használják fel a megfelelő jövőbeni európai évekhez – például az aktív öregedés (2012), valamint a 2013-ra javasolt polgárság európai évéhez – kapcsolódó tevékenységek tervezésében és végrehajtásában;

- javasolja, hogy az Európai Bizottság alakítson ki jobb szinergiákat az európai évek között, ahelyett hogy egyedi eseményeknek tekintené őket. Ez ugyanis növelné a hozzáadott értéket és fokozná az európai évek tevékenységeinek és eredményeinek hasznosságát;

13. ezzel kapcsolatosan felveti, hogy szélesebb körű elkötelezettség és határozottabb horizontális koordináció szükséges az Európai Bizottság különféle szolgálatairól részéről, továbbá jelentősebb kötelezettségvállalás a tagállamok részéről és nagyobb erőfeszítések a nemzeti szint alatti kormányzati szintek bevonására, annak biztosítása érdekében, hogy a 2011-et követő értékelés eredményes legyen, és felhasználja az elért eredményeket;

A 2011-es európai év célkitűzései

14. üdvözli az Európai Bizottság által az önkéntesség európai éve számára kitűzött négy célt, hiszen azok gyakorlatias és világos módon lebontják az önkéntességgel kapcsolatos, mind az egyénekre, mind pedig az önkénteseket igénybevevő szervezetre vonatkozó folyamatokat;

15. felhívja a figyelmet arra, hogy a tagállamokban eltérő az önkéntesség formái, területei és hagyományai, és kiemeli, hogy 2010 és 2011 során megértő és rugalmas megközelítésre van szükség. Úgy véli továbbá, hogy az önkéntesség európai éve egyedülálló lehetőséget jelent a tapasztalatok és bevált gyakorlatok összegyűjtésére, és arra, hogy megfelelő fórumok jöjjenek létre azoknak az Európai Unió nemzeti, regionális és helyi szintjei közötti megosztására;

16. állást foglal emellett, hogy a tagállamok fontolják meg közös megközelítés kialakítását az önkéntes tevékenység számterjesztéséhez, ami központi jelentőséggel bír a 3. célkitűzésben – az önkéntes tevékenységek jutalmazásában és elismerésében;

17. hangsúlyozza, hogy az önkéntesség európai évét fel kell használni arra, hogy javítsuk az önkéntesség feltételeit az Európai Unióban, különös tekintettel a megfelelő forrásokkal ellátott, hatékony és látható infrastruktúra biztosítására, amely megkönnyíti a nyilvánosság hozzáférését az önkéntességi lehetőségekhez;

18. kiáll emellett, hogy 2011 vége felé jelöljenek ki egy konkrét napot az önkéntesség európai uniós szintű napjának, figyelembe véve a tagállamok eltérő önkéntességi hagyományait is. Ezt a napot minden évben fel lehetne használni arra, hogy szolidaritást alakítsunk ki az önkéntes tevékenységet végző uniós polgárok között, illetve hogy egységes és innovatív módon népszerűsítsük az önkéntességet a nyilvánosság előtt;

19. javasolja még, hogy – figyelembe véve a közpolitika által helyi és regionális szinten az önkéntes tevékenység előmozdítása és megkönnyítése terén betöltött szerepet – 2011 során közösi és tagállami szinten is alapítsanak kétévente kiosztandó díjat a leginkább önkéntesbarát város, helyi vagy regionális önkormányzat számára. Támogatná ezenkívül, hogy egyes magánemberek az önkéntesség terén vállalt elkötelezettségük és elért eredményeik elismeréseképpen „az év önkéntese” díjakban részesüljenek;

20. felhívja a figyelmet, hogy a nyilvánosságnak (különösen a társadalmilag kirekesztett csoportoknak) az önkéntes tevékenységben már részt vevő tagjait be kell vonni a megfelelő kommunikációs üzenetekbe, hogy népszerűsítsék az önkéntességet az összes uniós polgár felé;

21. hangsúlyozza, hogy a kommunikációs tevékenységeknek olyan témákra kellene koncentrálniuk, mint például a helyi szintű önkéntes tevékenység, a határokon átnyúló, Európai Unión belüli önkéntes tevékenység vagy a fejlődő országokban folytatott önkéntes tevékenység;

A 2011-es európai év eredményei

22. kiemeli, hogy ahhoz, hogy az európai év sikeresen megvalósítsa célkitűzéseit, megfelelő mennyiségű, az önkéntességre az egész Európai Unióban hosszú távú hatást kifejtő kezdeményezésre van szükség. Az önkéntesség európai évének többek között azon kell munkálkodnia, hogy politikai elkötelezettséget érjen el egyrészt

- (a) az iránt, hogy az egész EU-ban alkalmazható megoldást találjon az önkéntesek jogi státuszának hiányára, másrészt
- (b) egy, az önkéntesekről és az általuk nyújtott szolgáltatásokról szóló rendszeresebb adatgyűjtés iránt, amely révén felmérhető az ágazat gazdasági értéke, harmadrészt pedig
- (c) az önkéntességet akadályozó különböző tényezők megszüntetése iránt (például a hiányzó módszeres rendőrségi átvilágítási eljárás azok számára, akik gyermekekkel vagy veszélyeztetett felnőttekkel kívánnak dolgozni az EU-ban, vagy az önkéntes tevékenységben részt venni szándékozó munkanélküliek segélyezésének megszüntetése stb.);

23. javasolja, hogy az önkéntesség európai éve alapozza meg egy, az önkéntességet előmozdító cselekvési terv kialakítását, amely jobban elismerné és támogatná az önkéntességet a különböző uniós politikaterületeken és programokon belül, és úgy véli, hogy a 2011-re tervezett tematikus konferenciákat fel kellene használni a cselekvési terv főbb elemeinek és prioritásainak meghatározására;

24. úgy véli, hogy az európai év megkönnyíthetné a helyes politikákról nemzeti szinten, az önkéntes tevékenységek ösztönzése és népszerűsítése érdekében folytatott vitát is, valamint azt, hogy 2011 kezdeményezéseire és eredményeire építeni lehessen;

25. javasolja még, hogy fontolják meg újra az önkéntesség pénzbeli értékének társfinanszírozás formájában történő szélesebb körű elismerését az uniós finanszírozású programokban 2013 után. Úgy véli továbbá, hogy ehhez a pénzügyi szabályzatnak határozottabban kellene utalnia erre, illetve széles körű részleg közötti konzultációra van szükség a megfelelő főigazgatóságok részvételével;

Pénzügyi források

26. sajnálkozását fejezi ki az önkéntesség európai éve számára előirányzott finanszírozás (különösen a 2010-es év rendelkezésére bocsátott 17 millió euróhoz képest) viszonylag alacsony szintje miatt. Fennáll annak a veszélye, hogy ennyi forrással nem valósíthatóak meg teljes mértékben az év célkitűzései, és a tervezett tevékenységek esetleg nem érnek el a különböző szervezeteken keresztül a nyilvánosságig;

27. javasolja ezért, hogy a javaslattervezet által említett hatmillió eurót tekintsék minimumösszegnek, és hogy amint elérhetővé válnak többletforrások 2011-ben, azokat bocsássák az európai év

rendelkezésére. Szeretné még ezen kívül, ha az Európai Bizottság egyértelműbben közölné az érintett közösségi programok keretében rendelkezésre álló egyéb finanszírozási lehetőségek körét, amelyek felhasználhatóak lennének az év célkitűzéseinek elérése érdekében;

A Régiók Bizottsága szerepe

28. elkötelezi magát az önkéntesség európai éve célkitűzéseinek aktív népszerűsítése, valamint adott esetben a tevékenységeiben való részvétel mellett, és felajánlja az Európai Bizottsággal és a tagállamokkal való együttműködést annak érdekében, hogy az önkéntesség európai évének a gyakorlatban is hatása legyen.

II. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

Módosítási ajánlás az önkéntesség európai évével kapcsolatos tanácsi határozatra vonatkozó javaslatához

4. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Minden tagállam kijelöl egy, a tagállam az európai évben való részvételének szervezéséért felelős testületet (a továbbiakban: nemzeti koordináló testület). A tagállamok az e határozat elfogadását követő egy hónapon belül tájékoztatják a Bizottságot a testület kijelöléséről.	Minden tagállam kijelöl egy, a tagállam az európai évben való részvételének szervezéséért felelős testületet (a továbbiakban: nemzeti koordináló testület). A tagállamok az e határozat elfogadását követő egy hónapon belül tájékoztatják a Bizottságot a testület kijelöléséről.
Minden tagállam biztosítja, hogy a fent említett testület megfelelő mértékben bevonja az érdekelt felek széles körét országos, regionális és helyi szinten.	Minden tagállam biztosítja, hogy a fent említett testület megfelelő mértékben bevonja az érdekelt felek széles körét országos, regionális és helyi szinten.
A nemzeti koordináló testület felelős az európai év nemzeti programjának/fellépéseinek és prioritásainak megtervezéséért a 2. cikkben felsorolt célkitűzésekkel összhangban és a melléklet leírásának megfelelően.	A nemzeti koordináló testület felelős az európai év nemzeti programjának/fellépéseinek és prioritásainak az érintettekkel történő konzultációt követő megtervezéséért a 2. cikkben felsorolt célkitűzésekkel összhangban és a melléklet leírásának megfelelően.

Indokolás

A nemzeti programok kialakítása és a prioritások meghatározása során konzultálni kell az érintettekkel.

2. módosítás

Módosítási ajánlás az önkéntesség európai évével kapcsolatos tanácsi határozatra vonatkozó javaslatához**7. cikk (1) bekezdés**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A határozat 2011. január 1. és 2011. december 31. közötti végrehajtására rendelkezésre álló költségvetés 6 000 000 EUR.	A határozat 2011. január 1. és 2011. december 31. közötti végrehajtására rendelkezésre álló költségvetés <u>legalább 6 000 000 EUR, amit a pénzügyi keret korlátain belül további források egészítenek ki.</u>

Indokolás

A kézzelfogható eredmények elérése érdekében az európai év költségvetését növelni kell; a jelenlegi javaslat minimumösszegnek tekintendő.

3. módosítás

Módosítási ajánlás az önkéntesség európai évével kapcsolatos tanácsi határozatra vonatkozó javaslatához**9. cikk**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A Bizottság a tagállamokkal együtt biztosítja az e határozatban és más közösségi, nemzeti és regionális programokban és kezdeményezésekben hozott, az európai év célkitűzéseinek elérését segítő intézkedések közötti összhangot.	A Bizottság a tagállamokkal együtt biztosítja az e határozatban és más közösségi, nemzeti, és regionális <u>és helyi</u> programokban és kezdeményezésekben hozott, az európai év célkitűzéseinek elérését segítő intézkedések közötti összhangot.

Indokolás

A helyi szintű kezdeményezésekkel is biztosítani kell az összhangot.

Kelt Brüsszelben, 2010. február 10-én.

a Régiók Bizottsága elnöke
Mercedes BRESSO